

i skat. Det kom, mens Isi Foighel var skatteminister, og vi kan godt regne ud hvorfor, men det har jo været med til at give nogle forskydninger, altså når vi skal undersøge motiveringerne for at få en godkendelse, at det havde den dér ekstra følge.

Omvendt kan man sige, at den meget store fordel, vi har i folkekirken, som man ikke har i de andre, er, at kommunen sørger for at inddrive vores kirkeskat. Det, jeg tror man har gjort i Sverige – jeg skal lige sige det sådan, for jeg har fået at vide, at man har gjort det, men jeg har ikke tjekket det ordentligt – det er, at der sørger det offentlige for inddrivelse til alle kirkesamfundene. Så det vil sige, at man ligestiller dem – og så skal vi selvfølgelig fjerne fradraget, for det er meningsløst – men at man så ligestiller dem med hensyn til, hvordan man får pengene ind, og på den måde ligestiller dem.

Og så synes jeg jo selvfølgelig personlig, at det også er på tide, at folkekirken får den religionsfrihed, som de andre kirker har, det vil sige, at vi selv kan bestemme, hvad for en salmebog vi skal have, og vi selv kan bestemme, om vi skal sige vorde eller blive i Fadervor, osv., og altså derved opfyldte det, som var grundlovens intention, nemlig at give kirken den selvbestemmelse, som man jo sagtens kan – og det var også grundlovens tanke – lave inden for den gældende grundlov.

Bestemmelsen i § 4 kan jo f.eks. betyde, at vi har lov til at ringe med vore kirkeklokker, og det er jo en vidunderlig ting, at vi har fået lov til det, synes jeg. Der er en række andre ting, der gør, at kirken har sit fristed her, uden at man behøver at gøre det, der er så kritisabelt ud fra en international menneskeretsbetragtning.

Så nogle af de spørgsmål, jeg synes vi skal prøve på at få belyst, er: Hvordan er relationerne, hvordan har man gjort i Sverige? Lad os tage Enhedslistens forslag med op dér. Det er ikke så adskilt i Sverige, som nogle tror. Jeg har været igennem en lang undersøgelse af det, det er lidt mere blandet. Den svenske kirkehistorie er også meget forskellig fra den danske, fordi de har haft en helt anden orientering, hvis man går tilbage til reformationen. De har også et helt andet folkekirkebegreb end det danske.

Men lad os prøve at undersøge, hvordan man har løst den dér slags problemer, og lad os prøve at undersøge, hvordan man kan klare også at sikre, at vi får både vores kirker og vores be-

gravelsespladser vedligeholdt på det niveau, vi gerne vil.

Nu er jeg jo borger i Københavns Kommune, hvor vi har en forholdsvis høj kirkeskat, så har vi en ret høj kommuneskat, og så har vi et jamrende dyrt begravelsesvæsen, som ligger under kommunen, hvor begravelsesvæsenet rundtomkring i landet, hvor det ligger under kirken, altså af en eller anden underlig grund i hvert fald fungerer billigere, og jeg tror også mere hensigtsmæssigt for borgerne.

Så der er en række ting, vi kan tage fat på dér i første omgang, og lade kirken – og det kommer snart – udvikle sit krav om at få lov til at få lidt mere frihed.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 81:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre økonomiske forhold for skolefritidsordninger på friskoler og private grundskoler.

Af Tove Videbæk (KRF) m.fl.

(Fremsat 1/2 2000).

Sammen med denne sag foretoges:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af offentligt støtte til skolefritidsordninger i offentlige og private skoler.

Af Brian Mikkelsen (KF) og Else Winther Andersen (V) m.fl.

(Fremsat 8/2 2000).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe

Vestager):

Statens tilskud til elever i skolefritidsordninger fastsættes i henhold til lov om friskoler og private grundskoler på de årlige finanslove og modsvares af kommunalt bidrag til staten af samme størrelse som tilskuddet.

Medmindre de to forslag forudsætter en ændret styring af området, f.eks. i form af indholdskrav eller øget kontrol med, hvordan disse blev opfyldt, så kræver en forhøjelse af tilskuddet ikke lovgivning på friskoleområdet. Tilgangen til ordningen er næsten fordoblet, siden der i 1994 første gang blev givet statstilskud.

Tilskuddet var dengang på 5.115 kr. pr. årselev mod nu 6.799 kr., og det samlede statstilskud er selvfølgelig jo derfor også vokset fra ca. 56 mio. kr. til ca. 135 mio. kr. I dag deltager ca. 70 pct. af eleverne i friskolernes børnehaveklasse til 3. klassetrin i ordningerne mod ca. 50 pct. ved ordningens begyndelse.

Jeg er klar over, at den gennemsnitlige udgift pr. barn i friskolernes skolefritidsordning er noget under det halve af udgiften i de kommunale ordninger. Samtidig ligger den gennemsnitlige forældrebetaling da også kun på ca. det halve. Forholdet kan selvfølgelig dække over en lavere standard, men i væsentligt omfang dækker det nu mere sandsynligt over, at der er større muligheder for at lave skræddersyede ordninger på friskoler f.eks. i form af deltidspladser, hvilket jo også afspejles i kortere åbningstid og lavere personalenormering.

Jeg vil godt minde om, at man forudså det forhold ved indførelsen af hjemmelen til tilskud i friskoleloven i 1991. I lovbemærkningerne hed det dengang, at udgiften pr. barn kunne tilpasses de konkrete behov ved skolen, f.eks. åbningstiden og forældrenes aktive deltagelse i åbningen.

Jeg vil også minde om, at friskoleloven giver friskolerne hjemmel til at yde tilskud til driften af skolefritidsordninger. Hvor der lokalt kan være behov for, at friskolens skolefritidsordning svarer til en kommunal standard med hensyn til åbningstid, personalenormering og lign., så vil det også være muligt for friskolen at optage forhandling med kommunen om supplerende lokaltilskud ud over det tilskud, kommunen yder indirekte i form af et bidrag til staten.

En forhøjelse af tilskuddet, som det er foreslået enten med 25 pct. eller til et niveau, der skaber udgiftsmæssig ligestilling ved de kommunale skolefritidsordninger, ville medføre merudgifter i størrelsesordenen henholdsvis knap 40 mio. kr. og knap 250 mio. kr.

Men uanset, at det dog er i millionklassen, vil jeg sige, at med de prioriteringskrav, jeg kan forudse at budgetlægningen for år 2001 vil stille Undervisningsministeriet over for, synes jeg ikke, at det er muligt på det her tidspunkt uden for og inden den samlede prioritering at finde midler af den foreslåede størrelsesorden til at forhøje tilskuddet til skolefritidsordningerne, og jeg vil derfor ikke støtte forslagene.

Ingrid Rasmussen (S):

Uskyldige ser de ud, og man kunne måske også forledes til at finde sympati for disse to beslutningsforslag, nr. B 81 og nr. B 87, men ved nærmere granskning er forslagene et par dyre svende. Staten yder allerede nu med det flertal, der kan samles her i Folketinget, ved hver finanslov et tilskud til skolefritidsordninger, der har været tilfredsstillende. Det er således et udtryk for det niveau, der er og har været en udmærket ordning for de frie grundskoler. Hvad er ændret i en sådan grad siden sidste års finanslovvedtagelse, at man nu mener, at der yderligere skal tilføres de mange millioner kroner til området?

Jeg synes, man skal tage for pålydende, at det kommunale selvstyre også her står ved magt og kan anvendes, som den enkelte kommune finder fornødent, nemlig ved at øge tilskuddet til denne form for skolefritidstilbud. At der tilsyneladende kun er få kommuner, der benytter sig af dette, giver måske det reelle billede af behovet, et behov, som den enkelte kommune må være den bedste til at vurdere ud fra det samlede billede af mængden af pasningstilbud i kommunerne. Jeg synes, at det kommunale selvstyre i al almindelighed ikke er overvældende interesseret i at få ændrede vilkår. Det bør fortsat være en decentral beslutning på området her.

Der er i det oprindelige lovforslag forudsat, at tilskuddet til skolefritidsordningerne ikke skal være højere end en tredjedel af kommunernes gennemsnitlige udgift til disse. Loven forudsætter også, at forældrebetalingen kan være højere for SFO på friskoler, hvis man lokalt vil det. Jeg vil gerne vide, om der har været vold-

somme stigninger i forældrebetalingerne på disse her områder.

De frie grundskoler har mulighed for at tilpasse ordninger til lokale behov helt frit og fleksibelt. Forestiller forslagsstillerne sig en langt større tilpasning, end det kendes i dag med hensyn til åbningstider i sommerferier, tidlige morgen- og eftermiddagstimer, altså alle de forpligtelser, som ligger i de offentlige skolefritidstilbud, som kommunerne stiller til rådighed for alle børn, som har brug for det? Eller forestiller man sig en stor pose penge, som de frie grundskoler bare skal have og så fortsætte med de tilbudskategorier, som kendes i dag? Forestiller man sig, at det offentlige skal ind og stille krav til indholdet i skolefritidsordningerne i de frie grundskoler, hvis det her det skulle stå ved magt, eller støtter man fra forslagsstillernes side den fleksibilitet og uafhængighed, der er kendetegnet ved netop de frie grundskolers fritidsordninger?

Socialdemokratiet kan med de her bemærkninger ikke tilslutte sig forslagene.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Nu valgte den socialdemokratiske ordfører, fru Ingrid Rasmussen, jo at stille spørgsmål til forslagsstillerne om, hvordan indholdet i SFO skulle være, i stedet for at holde sig konkret til indholdet i forslagene, nemlig at SFO'erne er dårligere i de private skoler og får et lavere tilskud.

Jeg vil da godt vende et af spørgsmålene til fru Ingrid Rasmussen: Kunne det ikke tænkes, at man har en kortere åbningstid i de private skolers SFO'er, fordi økonomien ikke rækker til mere? Og jeg vil da gerne fortsætte med at spørge: Hvorfor skal man have en dårligere service, fordi man vælger en privat skole frem for at bruge den offentlige?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Ingrid Rasmussen siger, at tilskuddene til skolefritidsordningerne er tilfredsstillende. Det kommer jo selvfølgelig an på, hvilken vinkel man ser det ud fra. Siden 1994, hvor tilskuddene blev startet, har der været en voldsom ændring i balancen på området mellem det offentlige og det private, mellem antallet af private SFO'er og det offentlige SFO'ere.

I 1994 blev det ligeså besluttet, at friskolerne skulle have 75 pct. af det tilskud, som blev givet

til de kommunale SFO'er, og dengang besluttede man så, at det var 5.000 kr. pr. årselev, men igennem årene er det blevet mere og mere og mere skævvredet, og man har forholdsvis i de private SFO'er fået mindre og mindre og mindre af sine udgifter dækket. Mener fru Ingrid Rasmussen, at det er tilfredsstillende?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg synes, det er relevant at få svar på to spørgsmål, hvis det ikke bare skal blive til skåltaler fra den socialdemokratiske ordfører.

For det første: Har Socialdemokratiet en politik, som siger, at det stadig væk skal være muligt for helt almindelige forældre at sende deres børn i privatskole? Erkender den socialdemokratiske ordfører, fru Ingrid Rasmussen, at SFO-betaling selvfølgelig er et konkurrenceparameter, fordi vi nu er i en situation, det ved fru Ingrid Rasmussen også som formand for Ligestillingsrådet, hvor begge forældre arbejder ude, og hvor barnet bruger SFO frem til det går i 5. klasse? Hvis almindelige forældre også skal have en reel mulighed for at sende deres børn i privatskole, så skal der selvfølgelig også være en bedre kompensation for SFO'en, som de fleste forældre vælger at bruge.

For det andet: Sådant som jeg hørte den socialdemokratiske ordfører, var ordføreren inde på, at kompensationen var rigelig, tilskuddet var godt nok. Så er spørgsmålet, når nu de private skolers SFO kun får en tredjedel af de offentlige skolers SFO: Får de offentlige skolers SFO så alt for meget eller hvad?

(Kort bemærkning).

Ingrid Rasmussen (S):

Fru Else Winther Andersen siger, at de her SFO-ordninger får for dårligt tilskud. Det er jo et spørgsmål om, hvad det er, de skal honorere for tilskuddene. Forældrene synes jeg nok må kende økonomien, når de sender deres børn på SFO-ordningerne.

En dårligere service bliver der så nævnt. Det afgør man formodentlig selv med den fleksibilitet og det styre, man selv har ude på de frie grundskoler og de dertil knyttede SFO-ordninger. Jeg vil da ikke håbe, at de laver dårlige tilbud, og det tror jeg sådan set heller ikke at de gør, for så ville der nok ikke være den store søgning, som vi har set igennem de senere år.

Det, der er tilbage af spørgsmål, er formodentlig, at det nok ikke er så voldsomt dyrt

endda, og det er jo helt fint, fordi man netop inden for de frie grundskolers ordning har mulighed for den store fleksibilitet til at kunne gøre det, man gerne vil, nemlig give tilbud til forældrene.

Med hensyn til den skævvridning, som fru Tove Videbæk taler om, kunne man jo overveje at gå ind og se på, hvordan forældrebetalingen egentlig ser ud. Det er et af mine spørgsmål til ordførerne på de to forslag: Er den steget, er den faldet, eller hvordan ser det ud? Jeg synes, det er en væsentlig del at se på, når man vil have en ligestilling: Hvordan ser det ud med forældrebetalingen?

Til hr. Brian Mikkelsen vil jeg gerne sige: Jeg holder sædvanligvis ikke skåltaler og slet ikke fra den stol her.

Med hensyn til den tredjedel og de forpligtelser, der ligger deri, synes jeg, at forslagsstillerne netop skulle gå ind og se på den frihedsgrad, de frie grundskoler har i deres arbejde og i deres syn på, hvordan de vil drive deres grundskoler, og det støtter Socialdemokratiet selvfølgelig.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Ingrid Rasmussen siger, at hun ikke håber, at man laver dårlige tilbud til børnene i de private skolers SFO'er. Jeg vil så spørge: Hvor mange udflugter, aktiviteter og forskellige ting mener fru Ingrid Rasmussen, at man kan lave for ca. 500 kr. om måneden? Det er ca., hvad de private skolers SFO'er får i tilskud fra det offentlige. De får godt 6.000 kr. om året pr. barn, altså ca. 500 kr. pr. måned.

I de private SFO'er slår det ikke engang til til at betale for varme, el, rengøring osv. og langt mindre til udflugter og aktiviteter. Pengene til det må man tage andre steder fra, og når man så ser på skolefritidsordningernes resultat, så ser man, at det er røde tal, der er underskud på det.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Det bliver altså mere og mere mystisk, må jeg sige til fru Ingrid Rasmussen. 13 pct. af alle danske børn går i dag i en privatskole. Som jeg i hvert fald kender Socialdemokratiets politik, så handler den også om at give lige muligheder for folk, og her har vi altså en situation, hvor privatskolerne også skal have en mulighed for at kunne klare sig økonomisk. Vi mener, at de

er et godt alternativ, det har jeg indtryk af de fleste af Folketingets partier er enige i, og at de fleste forældre skal have mulighed for at kunne sende deres børn i privatskole. Selvfølgelig skal der være en vis form for egenbetaling, så man betaler lidt for at benytte sig af muligheden for selv at kunne vælge sin egen skole.

Men når det så kommer til stykket, når det handler om det, som også er vigtigt, altså at man skal have passet sine børn efter skole, og det skal 95 pct. af forældrene i dag op til 5. klasse, fordi begge forældre arbejder ude, så er der ikke en reel valgmulighed.

Det vil sige, muligheden for at vælge at sende sine børn i privatskole er der ikke, fordi man får kun en tredjedel i kompensation til de private skoler. Jeg forstår simpelt hen ikke den her snak om, at der skal være ligestilling og friere muligheder. Det eksisterer ikke.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Kunne fru Ingrid Rasmussen nu ikke lige så godt indrømme, at når man synes, det er fint nok med det lave tilskud til de frie skolers SFO, er det reelt, fordi man ikke ønsker konkurrence fra de frie skoler, men man ønsker en videreudbygning af den offentlige skole og dermed på den måde er med til at presse?

For det er jo rigtigt, at forældrene ikke har reel valgfrihed, hvis de skal bruge en fuld SFO-pasning, når der ikke er penge til, at den har åbent hele dagen.

(Kort bemærkning).

Ingrid Rasmussen (S):

Jeg kan høre på dem, der har hørt min ordførtale, og som nu har været på talerstolen, at det jo i høj grad drejer sig om forældrebetaling. Så vil mit spørgsmål være: Hvordan ser det ud med den her forældrebetaling? Det synes jeg egentlig at forslagsstillerne skylder nogle svar på.

Med hensyn til udflugter, som fru Tove Videbæk var inde på, og de 500 kr. Nej, det får man ikke lavet meget udflugt for, men netop i loven om frie grundskoler står der jo, at forældrene kan inddrages på en meget fleksibel vis, og de har så ret til og mulighed for at gå ind og være med, og det synes jeg netop er ret flot i loven om de frie grundskoler.

Jeg vil også gerne sige til fru Tove Videbæk: Det kan da undre mig utrolig meget, at der er sådan en stor søgning på det område her, hvis

ikke kvaliteten også med hensyn til udflugter er tilfredsstillende for forældrene.

Til hr. Brian Mikkelsen om den reelle ligestilling. Jeg vil gerne spørge tilbage med hensyn til det offentlige udbud, der er på SFO-ordninger: Er det sådan, at hvis vi snakker om et så stort beløb som op til 250 mio. kr., skal det offentlige så have indsigt i og stille krav til indholdet, til åbningstider, til arbejdsmiljø, til alt, hvad der ligger i de offentlige tilbud, som vi har i dag? Vil hr. Brian Mikkelsen ikke være mere enig med mig i, det synes jeg ellers plejer at være. Det Konservative Folkepartis indstilling, at så mange millioner kroner kunne bruges til uddannelse, til undervisning i vores skoler i stedet for?

Til fru Else Winther Andersen vil jeg gerne sige: Der er ikke nogen konkurrence her. Der er de frie grundskoler, de har deres plads med den økonomi, som Folketinget her har givet mulighed for, og der er de offentlige tilbud, og begge synes jeg egentlig er meget udmærkede.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Ingrid Rasmussen har bevæget sig lidt i cirkler omkring forældrenes betaling, og jeg kan da oplyse fru Ingrid Rasmussen om, at forældrene betaler knap 6.000 kr. pr. år til de private SFO'er ud over de tusinder af kroner, som de betaler til selve undervisningen. Det vil sige, det nemt kan være en 10.000-12.000 kr., at forældrene betaler til friskolerne allerede for at have deres børn gående dér.

Mener fru Ingrid Rasmussen ikke, at beløbene skal være rimelige og fornuftige, sådan at det ikke kun er de riges børn, der har råd til at gå i friskolerne? Mener fru Ingrid Rasmussen ikke, at vi skal have et frit skolevalg i Danmark? Hvis det kommer til at begynde at nærme sig de 15.000 kr. om året, så er jeg bange for, at det frie skolevalg er en illusion.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Else Winther Andersen som ordfører.

Else Winther Andersen (V):

De frie skoler har altid været en mærkesag for Venstre. De er et resultat af en flot frihedstradition, som vi har i det danske uddannelsessystem, og som gør det muligt for den enkelte elev at vælge skoleform.

Venstre vil gerne give brugerne, borgerne, valgmuligheder, da vi mener, at de kan have

forskellige behov. Vi anser desuden de private skoler for at være en uvurderlig gevinst for vores skolesystem. Det er sundt for folkeskolen, at den har konkurrence fra de private skoler. I øjeblikket bliver 13 pct. af de undervisningspligtige børn undervist i de frie skolars regi; det er mange børn.

Mange af de børn benytter sig af skolefritidsordningen på deres lokale skole. Derfor er SFO blevet en integreret del af tilbudet hos de frie skoler, såvel som det er i folkeskolen. Vi kan i dag konstatere, at SFO er kommet for at blive, og derfor er det vigtigt, at de mange børn, der har deres daglige gang i SFO, får så gode vilkår som muligt.

I øjeblikket forsøger de private skoler at arrangere fritidstilbud, som deres økonomi kan klare, men det er klart, at de ikke kan tilbyde det samme indhold, som de kommunale skolars SFO kan. Det mener vi ikke kan være rigtigt. Der er også en smertegrænse for, hvor lidt man kan tilbyde børnene af nye og spændende ting. Den smertegrænse mener vi er nået.

Dertil kommer, at de frie skolars SFO er tvunget til at tage flere børn i lokalerne for overhovedet at kunne få økonomien til at løbe rundt. Det siger sig selv med et tilskud, der er 2/3 mindre end tilskuddet til de kommunale skolars SFO.

Hvis ikke Folketinget ser det som en forpligtelse at udligne tilskudsordningen, kan vi i værste fald risikere, at de frie skoler helt ville opgive deres SFO, og det ville være et ulykkeligt udfald, for derved ville børnene komme til at miste en uvurderlig helhed i deres hverdag, og det ville gøre dem mere stressede, at de skulle over i en pasningsordning et andet sted.

Hvad de færreste imidlertid tænker på er, at det vil koste kommunerne et kæmpebeløb, hvis børnene fra de private skolars SFO skal overgå til folkeskolens SFO. Det beløb sparer kommunerne grundet de private skoler og den egenbetaling, som forældrene må betale for at få deres børn i dem.

De ekstra penge, det vil komme til at koste staten, vil Venstre naturligvis være med til at finde. De frie skoler og dermed også de frie skolars SFO er en mærkesag for os, som vi støtter varmt. Vi vil derfor meget gerne være med til i de kommende finanslovforhandlinger at finde de penge, som vores forslag her vil koste. Jeg kan oplyse, at ved sidste finanslovsforslag havde Venstre anvist en besparelse på, jeg tror, hen ved 11 mia. kr.

Kristeligt Folkepartis forslag, nr. B 81, har vi af gode grunde stor sympati for, da det jo er samme problemstilling, det omhandler, men vi håber selvfølgelig, at det er vores forslag, der bliver vedtaget.

(Kort bemærkning).

Hans Peter Baadsgaard (S):

Jeg bemærkede, fru Else Winther Andersen sagde, at Venstre godt ville være med til at finde pengene, og det er man jo så også nødt til, for Venstre har jo lagt sig ubrydeligt fast på, at skattestigninger hverken i procenter eller kroner kan der overhovedet være tale om.

Derfor vil jeg gerne spørge: Har Venstre ikke et lidt klarere bud på, hvordan man skal finde de penge, eller skal det bare hvirvles ind, så man hen over året kan komme med den ene og den anden og den tredje og den fjerde gode idé, som man nok skal finde pengene til i det store kasseløb til sidst?

Jeg vil hellere gå lidt tættere på og lidt mere konkret spørge Venstre: Man hører berettiget eller uberettiget gentagne gange fra handelskoler, tekniske skoler og universiteter, at de synes, besparelserne er for skrappe til, at de kan fastholde en ordentlig kvalitet. Hvis man har 250 mio. kr. til rådighed, må jeg så forstå det sådan, at de første 250 mio. kr., Venstre kan få fri-givet, skal bruges til det her, og så må de andre behov komme i anden række?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Mit spørgsmål er lidt i forlængelse af hr. Hans Peter Baadsgaards. Da vi var til en konference her, hvor friskolerne havde inviteret nogle politiske ordførere, nævnte hr. Brian Mikkelsen, idet han slog ud med armene, at de naturligvis ville komme med det her forslag, og da jeg spurgte, hvor han ville finde pengene henne, sagde han: I finansministerens store kasse.

Jeg kan nu forstå, at fru Else Winther Andersen har sådan lidt den samme holdning – i finansministerens store kasse – og hun henviser så i øvrigt til de besparelsesforslag, som Venstre kom med op til finanslovforhandlingerne. Der skal vi jo mindes det skisma, der er mellem Det Konservative Folkeparti og Venstres holdning til, hvorvidt skatterne skal ned, op, blive og alt muligt.

Er det sådan, at vi skal finansiere de her 250 mio. kr. eller 200 mio. kr. over ulandsbi-standen, eller hvor er det præcis, Venstre fore-

stiller sig, at de her penge skal komme fra? Det er helt, helt afgørende for SF, at Venstre præcis peger på, hvor de her penge skal hentes, for vi ved jo, at Venstre ikke vil være med til at forhøje nogen form for afgift.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Til fru Else Winther Andersen: Er det i tråd med Venstres generelle politik, at der skal være 100 pct. offentlige tilskud til private skoler og til alle andre private foranstaltninger i det danske samfund? Kan fru Else Winther Andersen ikke være nervøs for, at hvis der bliver total ligestilling mellem kommunale og private skolars SFO'er, vil det offentlige også begynde at styre normeringer, besættelse af stillinger, åbningstider, aktivitetstilbud osv.? Tror fru Else Winther Andersen, at det er det, de frie skoler ønsker?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til hr. Baadsgaard, og det gælder jo også fru Anne Baastrup, der begge to stiller spørgsmål om, hvor vi helt specifikt ønsker at finde pengene:

Jeg har sagt, at af 11 mia. kr., som vi foreslog som besparelse ved sidste finanslovforhandling, kan der også findes dette beløb. Det er ikke finanslovforhandling, vi fører nu. Det, vi har, er debatten om indholdet i de private SFO'er, og i øvrigt synes jeg, det er fint nok, så vi ikke altid sidder over en nat og får vedtaget nogle områder, vi først skal til at lovgive og have debatter om bagefter.

Til fru Tove Videbæk vedrørende de hundrede procent tilskud til de private skoler: Nu er det jo altså sådan, at lige nøjagtig på det her område betaler forældrene jo i forvejen. Fru Tove Videbæk har selv lige for nylig fra Folketingets talerstol sagt, at der både kan være tale om skolepenge og om, at man ved siden af betaler for SFO'en, for jeg er helt sikker på, at hvis det drejer sig om, at det offentlige skal til at føre større kontrol, så skal vi passe på, at vi ikke rammer smertegrænsen.

(Kort bemærkning).

Hans Peter Baadsgaard (S):

Det blev jo uklare svar, og vi vil sandsynligvis komme til at opleve gentagne gange fra nu af til næste finanslov, at hvad angår finansiering af gode og sådan sympatiske forslag fra Venstre,

skal vi ikke bekymre os, for det vil man bare ordne over den store kasse.

Jeg synes, det er lidt pauvert af et stort oppositionsparti at forholde sig sådan til økonomien, men det må vi så leve med.

Men jeg fik ikke svar på mit andet spørgsmål: Hvis Venstre mener, at det kan lade sig gøre at finde 250 mio. kr. yderligere til det her store uddannelsesområde, er det så det, Venstre vil prioritere højest? Så må alle andre, der måtte komme og meddele, at de synes, det, de har til rådighed til at drive skole for, er for sparsomt, og – jeg nævned dem før, de er der jo alle sammen – berettiget eller uberettiget, vente. Venstre vil altså sige: I må i hvert fald tøve, indtil vi har fundet 250 mio. kr. til den opgave her, og så kan vi se, om der er mere i kassen – den store altså.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Det var vedrørende de hundrede procents tilskud, som jeg nævnte lige før. De hundrede procents tilskud er naturligvis hundrede procent af det, som de kommunale SFO'er får i tilskud, altså en total ligestilling mellem kommunale og private SFO'er. Det var det, de hundrede procent gik ud på.

Så vil jeg gerne igen stille fru Else Winther Andersen det spørgsmål, om hun ikke er nervøs for, at med den totale ligestilling vil der også følge et ønske om styring på en lang række områder.

Tror fru Else Winther Andersen, at det er denne totale ligestilling, de private skoler ønsker?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til hr. Baadsgaard, der afkræver mig en prioriteringsrække over øgede tilskud; før blev der nævnt handelsskoler og tekniske skoler.

Jamen i dag diskuterer vi altså SFO i de private skoler. Det er ingen prioriteringsdebat, vi har. Den kan vi tage på et andet tidspunkt, for det kan også være meget relevant at begynde at stille spørgsmål om handelsskoler og tekniske skoler. Det må være svar på det.

Fru Tove Videbæk spurgte, om en hundrede procent ligestilling mellem SFO'erne i de private skoler og i de offentlige bekymrer mig: Nej, det giver mig ærlig talt ikke så store bekymringer, for de private skoler har jo i dag et tilsyn,

ligesom andre skoler har, så der skulle ikke være noget anderledes i det.

(Kort bemærkning).

Hans Peter Baadsgaard (S):

Det kan da godt være, fru Else Winther Andersen synes, at det ikke er en prioriteringsdebat, at det er lidt ubehageligt at skulle forholde sig til det her, og at man hellere vil have, at man sådan hver anden uge kan komme med gode forslag og så sige, og så for øvrigt ordner vi det over den store kasse, eller at den prioritering vil vi ikke foretage i dag.

Jeg spurgte konkret: Hvis Venstre har 250 mio. kr. til rådighed, hvad det forslag her koster, er det så det først fornødne for Venstre, når vi ser på uddannelsesområdet og bliver mødt med berettigede eller uberettigede beklagelser over skoledriftsøkonomien?

Det må Venstre da have forholdt sig til, når man sætter 250 mio. kr. – en kvart milliard kroner – på højkant. Man kan ikke bare sådan sige, at det ordner vi ved en anden fin lejlighed.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jamen hvis vi ikke skal have en prioriteringsdebat, så lad os tage en debat om kvalitet:

Der står i forslaget, at de private skoler er en uvurderlig gevinst for uddannelsessystemet. Det Radikale Venstre er fuldstændig enig. Det er sundt for folkeskolen, at den har konkurrence fra private skoler. Det Radikale Venstre er fuldstændig enig. De private skoler ansøger folkeskolen til at gøre tingene bedre. Ja, det gør de.

Så vil jeg gribe tilbage til et spørgsmål, som fru Else Winther Andersen stillede til den socialdemokratiske ordfører tidligere i debatten: Hvorfor skal man have en dårligere service på en privat end på en offentlig skole? Vi snakker om SFO. Hvorfra ved fru Else Winther Andersen, at der er en dårlig service på en privat skole?

Jeg har selv været med til at oprette en fri-skole, som kører en SFO-ordning. Den kører fremragende, fordi vi netop i den skoleform som forældre er klar til at gå ind meget mere aktivt direkte i børnenes hverdag for at sikre kvalitet. Og kvalitet er ikke altid et spørgsmål om penge.

Så kan jeg ikke godt få fru Else Winther Andersen til at fortælle lidt mere om, hvad man så mener om kvaliteten på baggrund af det

spørgsmål, som blev stillet af Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu synes jeg også, vi skal finde kammertonen. Fru Else Winther Andersen skal have ros for, at hun sammen med De Konservative nu fremsætter et forslag, hvor vi kan diskutere i åbenhed, og hvor pressen, hvis den er der, kan følge med, således at det ikke sker hos finansministeren klokken halv tre en nat, lige inden der slås et eller andet søm i, og hvor alle vi, der kender noget til friskoler, og alle vi, der ved noget om materien på de enkelte områder, ligger sødt og sover.

Det er vigtigt, at vi får indført en mulighed for, at de enkelte folketingsmedlemmer på de enkelte områder får en prioriteringsdebat. Men så synes jeg også, at fru Else Winther Andersen skal respektere, at hvis det her forslag skal finansieres ved, at man nedsætter arbejdsløshedsunderstøttelsen, jamen så er det ikke SF's kop te, og hvis det er sådan, at fru Else Winther Andersen vil finansiere det her ved at nedsætte ulandsstøtten, således at man i Mozambique ikke kan få helikoptere, så er det ikke SF's kop te.

Sådan skal vi åbent kunne diskutere prioriteringen, og det synes jeg fru Else Winther Andersen også skulle kvittere for.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Hr. Baadsgaard vil nu utrolig gerne forholde sig til en prioriteringsdebat i dag, i stedet for at vi tager tingene enkeltvis. For jeg er da helt sikker på, at vi godt på et tidspunkt kan få en diskussion om økonomien for både handelsskoler og tekniske skoler. Men her har vi et område, som vi siger at vi gerne vil være med til at finde beløbet til i de kommende finanslovforhandlinger.

Jeg har også pointeret, at Venstre altid har fundet pengene, når vi har fremsat forslag, så de blev finansieret. Vi kunne jo bl.a. tage og lytte til landets kommuner, der er utrolig kede af alle de puljer, der findes i ministeriet. Det var bare et løst forslag om, at man måske bad finansministeren om at se på de ting. Det er noget, KL også gerne vil være med til at se på. Det var kun sådan en løs boble, jeg godt kunne sende lidt op på det område.

Jeg vil gerne kvittere for hr. Svanes ord »kvalitet«, synliggørelse af, at det, der er forskellen mellem en privat skole og en offentlig skole, er forældrenes engagement, og det skal der ikke sættes penge på. Det er ikke det, vi er ude på. Det, vi er ude på, er dér, hvor SFO'en reelt ikke kan tilbyde den åbningstid og det indhold til børnene, som man kan i den kommunale skole. Derved har forældrene ikke den valgmulighed. Det er det, vi gerne vil sætte i højsædet.

Jeg har i og for sig svaret fru Anne Baastrup. Jeg vil da gerne kvittere for, at man også i SF synes, at det er en god idé, at vi har debatten her i Folketinget om SFO'erne i stedet for de der streger, der pludselig opstår i nogle finanslovforhandlinger, og som vi er lige irriterede over. Og som sagt har jeg svaret på det med finansieringen, og det kan her også gælde i forhold til fru Anne Baastrup.

(Kort bemærkning).

Ingrid Rasmussen (S):

Jeg har et lille, kort spørgsmål til fru Else Winther Andersen: Kunne fru Else Winther Andersen ikke indvie os i, hvem det er, der fører den kontrol, som jeg lyttede mig til at fru Else Winther Andersen bemærkede lige før i sit svar til fru Tove Videbæk.

Hvem er det, der har den kontrol med de frie grundskolers SFO-ordninger?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er dejligt med en åben debat. Jeg vil så spørge fru Else Winther Andersen: Er det botilbud til psykiatriske patienter, man skal snuppe fra. Jeg skulle hilse og sige, at det så i givet fald er halvdelen, nej, det er alle pengene. Eller er det til motorveje? For det sidste ville SF synes var en enorm god idé: at vi fik forbeholdt SFO'erne på friskolerne og så slap for nogle af de motorveje.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til fru Ingrid Rasmussen vil jeg sige om det tilsyn, jeg refererede til: Det var det forældretilsyn, der jo ligger i den generelle friskoleordning. Det var det, jeg refererede til.

Fru Anne Baastrup spurgte, om det er det ene eller det andet. Jamen jeg sagde, at vi har hørt kommuner nok sige, at de var ved at være træt af det puljetyranni.

Det, der ligger på lovgivningsområdet for motorveje, den pulje, der ligger i Trafikministeriet, kan vi da ikke gå ind og røre. Vi har puljer nok, som ikke har noget med lovgivning at gøre, som bliver udmøntet af de enkelte ministre. Så er det nu lige den pulje, vi skal have fat i? Men ellers er det den generelle finanslov, vi går ind og ser på.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

SFO er SF imod. Det var en ulykke, da vi helt tilbage i slutningen af 1970'erne havde en enkelt borgmester i Lejre Kommune, som puttede en frygtelig masse unger ned i et kælderlokale, og som syntes, da han fik skældud af tilsynsrådet, at det skulle laves om via en lovgivning. Desværre var det ikke en tilfældig borgmester, så lovgivningen blev relativt hurtigt lavet om. Det var en ulykke, for konsekvensen var jo, at vores udvikling på fritidshjemsområdet stort set gik i stå.

SF har det med at tage udgangspunkt i virkeligheden, når vi forholder os til vores politikområder, og vi må nu erkende, at SFO'erne stort set har overtaget fritidshjemmenes plads i den kommunale verden.

Vi er derfor indstillede på at sikre, at børn også i friskoler har ordentlige tilbud. Da vi var til en konference her i efteråret, lancerede Kristeligt Folkeparti, at det ville komme med et forslag, hvor man kunne få en eller anden form for forøgelse af det gamle tilskud til SFO-ordninger.

Det synes SF var en god idé, idet vi naturligvis lægger uhyre stor vægt på, hvad der også tidligere i debatten er blevet sagt, nemlig at der skal være en finansiering. Vi skal vide præcis, hvor det er, pengene skal komme fra.

Vi betragter derfor den her debat sådan, at nu begynder folketingsmedlemmerne at tage magten fra finansministeren og alle de der finansordførere. Nu vil vi have en åben debat om, hvordan vi prioriterer de penge. Og en ting er sikker: De her nye udgifter skal ikke finansieres over undervisningsministerens konto, for dér har vi ekstremt meget brug for at presse finansministeren. Vi skal have nogle flere penge til undervisningsministeren. Men vi er meget indstillede på under finanslovforhandlingerne at arbejde videre med det her, hvis Kristeligt

Folkeparti kommer med et rigtig godt forslag til finansiering.

Dermed har jeg jo så også lagt afstand til De Konservatives og Venstres bud – en afstand, jeg lagde allerede på den konference, hvor hr. Brian Mikkelsen slog ud med store armbevægelser og understregede over for mig, at han var næstformand i Det Konservative Folkeparti og naturligvis havde gruppens opbakning til at komme med det her forslag. Jeg kan nu se, at hr. Brian Mikkelsen har opbakning til at komme med det her forslag, og det kvitterer jeg for. Det er en fin post at være næstformand. Men jeg vil så samtidig holde fast i, at det skal finansieres. Den fuldstændig absurde debat, vi havde om et politiforlig, udsætter jeg ikke mit parti for en gang til. Den ene del, De Konservative, ønskede i et vist omfang at finansiere det på linje med SF, hvorimod den anden del, Venstre, ønskede at finansiere det ved nedsættelse af ulandsbistanden, og jeg ved ikke hvad. Den hopper vi ikke på i SF.

Vi er villige til at gå ind i en debat med Kristeligt Folkeparti om, hvordan vi finder finansieringen, men det skal så samtidig understreges, at vi ikke afslutter behandlingen af det her beslutningsforslag til sommer. Det kommer til at ligge og simre, og så ved vi jo alle sammen, at det er et forslag fra Kristeligt Folkeparti, som vi synes er en o.k. idé, men vi skal finde ud af, hvordan det bliver finansieret.

Så vil jeg samtidig opfordre kollegerne i Uddannelsesudvalget til at være med til, at vi kigger på friskoleområdet, at vi tager ud og besøger nogle friskoler og ser, hvordan det egentlig går, og hvad det egentlig er for nogle priser, der på nuværende tidspunkt fastlægges. Jeg har selv en fortid, hvor jeg forsøgte at finde ud af, hvad det var for en skole, mine søde små pus skulle gå på, tilbage i begyndelsen af 1980'erne, og da var jeg ude på en skole, hvor jeg kunne se, at hvis jeg valgte den friskole, så ville det være billigere for mig at placere alle tre unger dér end at sende dem på et københavnsk fritidshjem. Derfor skal vi jo også se i sammenhæng: Hvad er det egentlig, det koster? Hvad er det egentlig for nogle tilbud, man får? Hvordan hænger SFO'en sammen med det, vi i øvrigt har af projekter i vores folkeskole? Kan vi få nogen glæde af at få informationer om, hvad friskolerne laver i samarbejde med SFO? Osv.

Vi skal jo hele tiden huske på, at friskolerne skal være det salt, som giver folkeskolen mulighed for at komme videre. Men vi skal så sam-

tidig huske på, at friskolerne kun kan fungere, hvis de har en frihed. Fru Tove Videbæk kom jo meget præcist ind på det over for fru Else Winther Andersen, som ganske vist ikke besvarede spørgsmålet. Men hvor langt skal vi gå i kontrollen? For det er jo klart, at jo flere offentlige penge vi putter i dem, desto mere er vi jo interesserede i at finde ud af, hvad søren det er, der sker med vores små pus. Nu er det ikke længere mine, der skal gå sådan nogle steder, men alligevel.

Derfor er det en balance, hver gang vi går ind og opererer på friskoleområdet, og jeg synes, at vi skal tage en tur rundt og få nogle samtaler med de forskellige typer af friskoler for at finde ud af, hvad det konkrete behov egentlig er, for som hr. Henrik Svane sagde ud fra sin kontakt med friskoler, ville det faktisk nærmest komme på tværs, fordi det var forældrenes opgave at stå for det.

Livet er mangfoldigt, og det, der er fordelene ved vores friskoler, er, at de også er mangfoldige. Vi skal bare i Uddannelsesudvalget vide noget mere om dem.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

I den folkeskole, jeg gik i, fik vi ofte læst højt af fortællingen om Kejserens Nye Klæder: Drengen, der stod der, opdagede, at kejseren ikke havde noget tøj på. Jeg ved ikke, hvorfor jeg drager den parallel nu, men sagen er jo den, at den debat, vi også oplevede før med den forrige ordfører, opfatter jeg udelukkende som SF's forsøg på at komme med en undskyldning for, hvorfor man ikke kan støtte et ellers glimrende forslag, som SF hele vejen igennem har støttet intentionen bag. Sjældent har jeg hørt så mange undskyldninger på så løst et grundlag; det bliver jeg nødt til at sige.

Vi har utallige gange herinde i Folketingssalen diskuteret prioriteringer, og vi har utallige gange diskuteret intentionen bag forskellige forslag, og så begynder man lige pludselig, hvilket jo så er interessante nye toner fra SF, at tale om finansiering: Man vil ikke støtte det, hvis det går ud over helikopterne til Mozambique. Altså, det er jo en rørende historie. Jeg kan love fru Anne Baastrup for, at det ikke kommer til at koste en eneste helikopter til Mozambique.

Det, man taler om her, er en intention og et forslag, og så finder man pengene i sidste ende. Det er derfor, man slår ud med de store arm-

bevægelser og taler om finansministerens kasse. Jeg er lidt sur nu, det vil jeg godt erkende, for det her ødelægger et ellers aldeles glimrende forslag og en aldeles glimrende intention, når man kommer med alle mulige andre forklaringer. Sådan spiller klaveret jo ikke herinde. Der afgør man jo ikke fra Folketingets talerstol, hvor man finder pengene henne. Vi kan bare garantere, at de penge bliver fundet.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Taletiden er udløbet.

Anne Baastrup (SF):

Jeg forsætter såmænd bare den diskussion, vi havde på den konference, og det kan hr. Brian Mikkelsen da ikke have glemt. Jeg mente, det var totalt overbud, at hr. Brian Mikkelsen slog ud med armene og sagde, at vi skulle finde 200 mio. kr. pr. 1. januar et eller andet år. Det er overbudspolitik, og med de erfaringer, jeg har haft med Venstre og De Konservative i år, vil jeg aldrig i livet gå ind for at skrive en blankocheck til dem, for jeg kan jo risikere, og det ved hr. Brian Mikkelsen jo også godt, at Venstre og De Konservative kommer med nogle besparelsesforslag, som er fuldstændig uacceptable.

Vi så det jo, dengang vi skulle forhandle politiforlig. Vi ved jo, hvad det er for nogle besparelsesforslag, de to partier kan komme frem til. Vi ved jo, at De Konservative er svage, når det endelig kommer til stykket. De tør jo ikke komme og få det finansieretovre hos skatteministeren. De skal jo ned og skære på ulandsbistanden eller arbejdsløshedsunderstøttelsen eller andre steder. Og hr. Brian Mikkelsen får mig ikke til at komme med nogen blankocheck. Den der surhed kan hr. Brian Mikkelsen godt spare sig.

Hr. Brian Mikkelsen har været i Folketinget lige så lang tid, som jeg har, og han ved, at man betaler ved kasse 1, hvis man stemmer for noget nu. Vi har tidligere været med til ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Stop!

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg har aldrig nogen sinde oplevet, at man i Folketingssalen skulle finde den tilsvarende besparelse. Så det er én stor undskyldning. Jeg vil godt tage et konkret eksempel: SF og Det Konservative Folkeparti og mange andre partier i

Folketinget har hele tiden talt om, at universiteterne skulle have nogle bedre vilkår. Jeg har hørt den ene SF-ordfører efter den anden tale om, at universiteterne og de videregående uddannelser skulle have nogle flere penge. Det er aldeles glimrende, sympatiske forslag. Jeg har ikke nogen sinde, på ét eneste tidspunkt, hørt SF's uddannelsesordfører tale oppe fra Folketingets talerstol om, hvor SF ville finde pengene til de videregående uddannelser, når man den ene gang efter den anden har lovet de videregående uddannelser flere penge.

Jeg vil godt have lov til at diskutere intentionen, baggrunden for det her forslag, og så begynder man at tale om alt muligt andet. Det er ærgerligt, og det er synd, for det er én stor syltekrukke, og det er, som jeg opfatter det, et klart bevis på, at SF ikke tør og ikke vil gå ind og støtte det her forslag, fordi man er det parlamentariske grundlag for regeringen. Så tilsidesætter man alle de gode politiske ønsker, man ellers har i partiet. Der er mange gode ideer i det parti, selvfølgelig er der det, men alligevel tør man altså ikke, når det kommer til stykket, fordi man er parlamentarisk grundlag for en regering.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vi vil meget gerne have diskussionen om prioriteringer i finansloven, og vi vil meget gerne have den om foråret. Men for nogle år siden vedtog vi med Venstre og De Konservative uden om regeringen et forslag om forbedring af matematikundervisningen i gymnasierne, og hvad mødte vi, da vi sad ved bordet under finanslovforhandlingerne, da De Konservative var løbet skrigende væk? Vi mødte en regning, der skulle betales ved kasse 1 – sådan! Og vi skulle selv finde besparelserne, og det går jeg ikke med til én gang til.

Jeg og SF vil være med til at forbedre SFO'erne på friskolerne, men vi skal samtidig have at vide, hvor vi finder de penge. Og jeg ved godt, at hr. Brian Mikkelsen og Venstre ikke er enige om, hvordan man finder de penge. Det Konservative Folkeparti har jo et eller andet med, at skatten skal ned, men i mellemtiden kan man godt sætte afgifterne op. Venstre vil bare ingenting. Jeg ved godt, at det så ender med besparelser, og de besparelsesforslag, som Det Konservative Folkeparti og Venstre kom med her til finanslovforhandlingerne, var ikke besparelsesforslag, som SF under nogen omstændigheder

kunne støtte. Derfor mit spørgsmål til fru Else Winther Andersen, derfor mit spørgsmål til hr. Brian Mikkelsen: Præcis hvilken konto skal skæres ned?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Lad os tage den helt store ideologiske diskussion om det på et andet tidspunkt, og jeg vil godt invitere til en øl omkring det.

Men derfor vil jeg godt stille et helt konkret spørgsmål. Når man nu er så positiv over for selve ideen i forslaget om at gøre det lidt bedre for de private skolers SFO – det burde vel også være naturligt i et demokratisk samfund, at man havde en mulighed for at sætte sine børn i privatskole – så vil jeg godt have en tilkendegivelse her fra Folketingets talerstol om: Hvor mener fru Anne Baastrup man skal finde pengene? Så vil jeg godt på stående fod, right away, tage stilling til det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vi har støttet Kristeligt Folkepartis forslag ud fra den forventning, at Kristeligt Folkeparti kommer med nogle forslag til finansiering, som SF kan støtte. Det er ikke et SF-forslag, der er på banen nu, det er Kristeligt Folkepartis forslag, der er på banen. Det er det, vi diskuterer. Så det var et fuldstændig tåbeligt spørgsmål.

Christian H. Hansen (DF):

Jeg synes, det er dejligt med en livlig debat også sidst på ugen. Det er et tegn på, at det går godt. De to forslag her fra Kristeligt Folkeparti og Venstre lægger jo lidt op til det samme. Dog er der lidt forskel: Kristeligt Folkeparti vil have det 25 pct. højere op, end tilskuddene er i dag, og jeg kan forstå, at Venstre og De Konservative ønsker, at det skal være en hundrede procent finansiering og ligestilling.

Der er jo ingen tvivl om, at, som det også står i et af beslutningsforslagene – jeg tror, at det er beslutningsforslaget fra Venstre – de frie skoler og private skoler er en givtig ting for vores uddannelsessystem som sådan. Det er en af de ting, som Dansk Folkeparti nu kan bakke fuldstændig op.

Må jeg så ikke godt sige også, lidt ud fra den debat, der har været før, at jeg tror faktisk slet ikke, at privatskolerne og de frie skoler ønsker en hundrede procent finansiering. Jeg taler lidt ud fra egen erfaring, idet min datter går i en

privat skole, og dér ønsker man egentlig, dels at den forskel, der er på de to skoleformer, bliver bevaret, dels at forskellen på det økonomiske område får lov til at være der. Så jeg tror ikke engang, at man ønsker en hundrede procent finansiering.

Vi kunne jo høre på debatten med hensyn til finansiering, at det i hvert tilfælde nok er fornuftigt, at forslagene her venter, til vi kommer i gang med nogle nye finanslovforhandlinger. Men jeg vil sige, at grundlæggende støtter vi mest – nu synes jeg, at Kristeligt Folkeparti skulle høre efter, for nu får de ros – Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag, som lægger op til en øget finansiering på 36,6 mio. kr. Det er simpelt hen ud fra, at vi har den opfattelse, at privatskolerne ikke ønsker en hundrede procent ligestilling, heller ikke på det økonomiske område.

Susanne Clemensen (CD):

De to beslutningsforslag, som vi behandler i dag, går begge ud på, at friskolernes og privatskolernes skolefritidsordninger, også kaldet SFO'er, skal tilføres flere penge. Hvor den væsentlige tilførsel af statslige midler til det her forholdsvis lille område skal komme fra, siger forslagsstillerne ikke noget om. Og det må vi have på det rene, før vi kan tage endelig stilling til forslagene, for det er jo ikke småpenge, det drejer sig om.

Noget helt andet er, at vi i CD tvivler stærkt på, at det er den rigtige måde at anvende pengene på. Kristeligt Folkepartis forslag betyder, at der skal findes knap 37 mio. kr. pr. år, hvorimod det ikke står helt klart, hvor mange flere penge V og K ønsker at en ligestilling mellem offentlige og private skolefritidsordninger skal koste. Men det nævnes i beslutningsforslaget, at det ville koste 200 mio. kr., hvis børn i de private skolers skolefritidsordninger skulle skifte til folkeskolernes skolefritidsordninger.

Det her skal ikke forstås således, at vi ikke anerkender det store og gode stykke pædagogiske og faglige arbejde, som de fleste friskoler og privatskoler laver, og som vi også mener er et vigtigt alternativ til folkeskolen. Men folkeskolen er i modsætning til friskolerne og privatskolerne gratis og åben for alle og må og skal derfor spænde bredt, hvad angår både formål og værdigrundlag, elevsammensætning, osv.

Da folkeskolen efter vores opfattelse trænger til en ordentlig vitaminindsprøjtning, ønsker vi i CD først og fremmest at bruge penge på at

udvikle folkeskolen. Vi ønsker at bruge penge på en udvikling af samarbejde mellem skole og fritidsordning, således at børnene på den ene side får et trykt og udviklende fritidsliv og fritidsordningen på den anden side følger op på skolens undervisning ved at støtte børnene, f.eks. ved tilbud om lektiehjælp og andre aktiviteter, der støtter undervisningen i skolen, så alle elever får det bedst mulige udbytte af undervisningen.

Det er der faktisk gode eksempler på fra friskolernes og privatskolernes verden, men der er da også kommunale folkeskoler, som er nået langt med det, som vi kalder helhedsskolen, og som kan være med til at inspirere andre til at komme videre ad den vej.

Stort set alle forældre arbejder i dag på fuld tid uden for hjemmet, og derfor er det naturligt at interessere sig for samspillet mellem skolerne og skolefritidsordningerne, hvor børnene tilbringer en væsentlig del af deres tid. Spørgsmålet er, om vi til trods for den stigende anvendelse af fritidsordninger af pasningsmæssige årsager blot har bygget videre på etablerede institutionsstrukturer og faglige traditioner uden at tænke på, hvordan vi skaber institutioner, der udfordrer elevernes nysgerrighed, giver dem lyst til at beskæftige sig med noget, der udvikler dem, samtidig med at børnene også får tid til at lege og mulighed for ro omkring sig.

I CD ønsker vi på længere sigt, at skolernes skolefritidsordninger nedlægges, og at man i stedet omdanner skoler og skolefritidsordninger til dynamiske kulturcentre hele dagen igennem, men hvor eftermiddagens tilbud naturligvis er frivillige at deltage i og forudsætter et tæt samarbejde mellem forældre og elever.

Som jeg har sagt før, tager vi skarpt afstand fra en obligatorisk skoledag fra kl. 8 til kl. 17, hvor skolen udvikler sig til en skolearrest for de yngste elever. Tværtimod forestiller vi os, at skolen som lokalt kulturcenter vil kunne tilbyde fritidsaktiviteter, hvor idrætshallen, det lokale bibliotek, erhvervslivet, indvandrerorganisationerne, spejderne og andre vil være naturlige at samarbejde med for skolen, og som hver især vil kunne bidrage til, at eleverne får en god og sammenhængende hverdag.

Det er blevet sagt mange gange før, men bliver ikke mindre rigtigt af den grund: Danmark har verdensrekord i pasning og stort set europæisk bundrekord i undervisningstid, og vi vil gerne bruge penge på at sætte en udvikling i

gang, der øger elevernes trivsel og udbytte af undervisningen ved, at der gives bedre tid og dermed kompenseres for noget af den tabte undervisningstid, som folkeskolen har mistet over en lang årrække.

Undervisningsmetoder og organisationsformer skal naturligvis være fleksible, for at vi bedre kan tilrettelægge en undervisning, der sætter den enkelte elev i centrum inden for rammerne af fællesskabet, og som således i videst muligt omfang bygger på den enkelte elevs forudsætninger og potentiale. Vi ønsker under ingen omstændigheder den sorte skole genindført, som man godt kunne have visse andre partier mistænkt for.

Der er altså nok at anvende pengene på: Udvikling af folkeskolen som kulturcenter, forbedring af elevernes skolemiljø og modernisering af skolens fysiske rammer. De to sidstnævnte områder hænger tæt sammen med en udvikling af helhedsskolen. CD har allerede fået afsat 350 mio. kr. til udviklings- og forsøgsarbejder med helhedsskolen i de kommende 4 år, men der er behov for flere penge til forbedring af skolernes bygninger og elevernes skolemiljø.

Dét er for CD mere visionære og nødvendige forslag end dem, vi debatterer her i dag.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Susanne Clemensen taler om den rigtige måde at bruge pengene på i skolerne. Mener fru Susanne Clemensen, det er rigtigt at forskelsbehandle, på den måde som det sker i dag, således at et barn i en folkeskoles SFO får 13.000 offentlige kroner mere med i pasningen end et barn i en privat SFO? Der er 13.000 kroners forskel pr. år på et barn i en offentlig og i en privat SFO.

Og er fru Susanne Clemensen klar over, at det så, hvis friskolernes SFO'er siger: Nu kan vi ikke mere; vi kan ikke blive ved med år for år at have røde tal, vi kan ikke blive ved med år for år at have underskud, pludselig vil koste det offentlige i hvert fald minimum 200 millioner ekstra kroner om året at rumme alle de børn, som så vil komme fra de private SFO'er og skal passes i det kommunale system.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er til fru Susanne Clemensens bemærkning om, at folkeskolen virkelig trænger til en

opstramning. Jamen det kan der jo nok være noget om, men fru Susanne Clemensen kom også ind på noget om byggeri osv. Jamen der er jo allerede i forhold til folkeskole og privatskole en forskelsbehandling, hvis vi går ind og kigger på selve momssystemet omkring eksempelvis tilbygninger. Så der er jo en forskel allerede dér.

Er det rimeligt, eller er det, fordi fru Susanne Clemensen ønsker, at de private skoler og friskolerne simpelt hen skal halte endnu mere bagefter?

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Til de to spørgere vil jeg sige, at i CD betragter vi naturligvis privat- og friskolerne som et vigtigt alternativ til folkeskolen, det nævnte jeg faktisk også i min tale, men det er ikke det samme som at sige, at vi ønsker at ligestille privat- og friskolerne med folkeskolen. Det ønsker vi nemlig ikke.

Og med hensyn til byggeri og andre forhold, der er blevet inddraget her som vigtige at fokusere på: Det er fuldstændig rigtigt, men igen må jeg sige, at folkeskolen er det allervigtigste for CD, fordi det altså er folkeskolen, som tiltrækker en bred målgruppe, og vi ønsker stadig væk at holde fast i, at folkeskolen skal være skolen først og fremmest. Privat- og friskolerne skal naturligvis være et alternativ, men bestemt ikke et ligestillet alternativ.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Ud af det kan vi så konkludere, at den øgede tilgang, der er til de private skoler, og de 13 pct., der nu er i de private skoler, er CD fuldstændig ligeglade med. Tak for det.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Nej, det er vi naturligvis ikke, men omvendt må vi jo også sige, at det faktisk er mange penge, det drejer sig om, på et forholdsvis lille område. I CD erkender vi altså åbent, at vi prioriterer anderledes, at vi hellere vil bruge pengene på en udvikling af folkeskolen, at der er arbejdsmiljøproblemer, der er problemer med nedslidning af de fysiske rammer, langt større og alvorligere problemer efter vores opfattelse, og derfor savner vi jo også stadig væk, at forslagsstillerne kommer med et forslag til, hvordan det her skal finansieres.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Susanne Clemensen nævnte i sin ordførertale, at hun mente, der var partier i Folketinget, der ønsker den sorte skole tilbage. Kan fru Susanne Clemensen være lidt mere specifik og nævne, hvilke partier det er, så disse partier frit og offentligt kan imødegå fru Susanne Clemensens kritik?

Så vidt jeg har hørt i Uddannelsesudvalget og i de partier, jeg har kontakt med, er der ingen i dette Folketing, der ønsker den sorte skole tilbage, men det kan være, fru Susanne Clemensen er bedre underrettet.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Ja, jeg synes jo altså, at man, når vi har debatter herinde, så må sige, at det, der kommer til udtryk her fra talerstolen, nogle gange vidner om, at det er meget lang tid siden, uddannelsesordførere har været ude at se, hvordan den danske folkeskole rent faktisk fungerer i dag. Men jeg vil ikke sætte partinavne på, og jeg tror bestemt heller ikke, at det er Kristeligt Folkepartis hensigt. Jeg har netop ikke sagt, hvilke partier jeg mener at der her er tale om.

Henrik Svane (RV):

Det Radikale Venstre støtter gerne gode initiativer, der medvirker til at forbedre undervisningens kvalitet og vores børns muligheder.

I denne sammenhæng er det naturligvis vigtigt, at skolefritidsordninger tilknyttet såvel offentlige som private skoler er gearet til at varetage de opgaver, de nu en gang skal. Det Radikale Venstre mener, at de gældende ordninger allerede nu på fornøftig vis tager højde for den forskel, der er mellem kommunale og private skolefritidsordninger.

De frie grundskolers skolefritidsordninger har et lavere udgiftsniveau end de kommunale ordninger. Det kan bl.a. ses som udtryk for sektorens muligheder for at tilpasse ordningerne bedre til de lokale behov som f.eks. gennem deltidspladser, kortere åbningstider og derved mindre personalenormering.

Hvis der lokalt er et behov for, at fritidsordningen svarer til den kommunale standard, så er det muligt at forhandle med kommunen om et supplerende lokaltilskud. Det var også en del af grunden til, at lovgivningen på området, indførelsen af hjemlen til tilskud, er udarbejdet, som den er.

Som det også er blevet påpeget tidligere af ministeren, er der ikke afsat – og det er jo ikke blot en lille detalje – de nødvendige midler til et sådant forslag på finansloven, som den store ekstraordinære støtte, som forslagsstillernes forslag ville betyde.

Vi er sindede i Det Radikale Venstre at se på en eventuel justering af de kommende prioriteringer i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Det Radikale Venstre støtter derfor ikke de fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området, hr. Søren Kolstrup, ikke er til stede, vil jeg fremføre følgende på hans vegne:

Hvis vi som samfund vælger, at frie skoler kan udfylde undervisningsbehovet for børn og unge, og at samfundet gennem tilskud forsøger at gøre det muligt for så mange som muligt at bruge de frie skoler – og det gør vi, og det gør vi også med Enhedslistens opbakning – og når sådan nogle frie skoler så organiserer skolefritidsordninger som tilbud til børn på skolen, ja, så mener vi som udgangspunkt, at det er rimeligt at give offentlige kroner til det.

Men med kronerne følger også pligterne. Hvis man får offentlige tilskud til en privat SFO, så skal man selvfølgelig som minimum følge de offentlige kvalitetskrav til SFO'erne f.eks. med hensyn til indhold, åbningstid, arbejdsmiljø og sådan noget. Men ønsker de frie skoler grundlæggende det? Er de ikke netop alternativer og vil selv bestemme en lang række ting? Er det ikke sådan, at de måske hellere vil klare sig med det procenttilskud, som skolen har, med de frihedsgrader det så giver?

Grundlæggende foretrækker Enhedslisten fritidshjemsordningen frem for SFO-ordningerne. Vi mener, det var en stor skade, der skete, da man udhulede fritidshjemmet gennem noget, der i hvert fald i første række så ud som ringere tilbud. I fritidshjemmet er der selvfølgelig lige adgang, uanset den valgte skoleform. Skulle kommunerne ikke hellere puste lidt liv og lidt vækst i fritidsklubordningerne og fritidshjemmene?

Vi synes altså, der er mange uafklarede ting, både indholdsmæssigt, prioriteringsmæssigt og ikke mindst finansieringsmæssigt i de her forslag. Men vi er meget åbne for en videre diskussion i udvalget og ser hen til det.

Tom Behnke (FRI):

Frihed 2000 har den principielle holdning, at der bør gives de samme tilskud både til private og til offentlige skoler og skolefritidsordninger. Det bør være sådan, at det er det samme, der udbetales, således at man, om jeg så må sige, lader pengene følge barnet, og ikke at det er en eller anden ideologisk opsplitning, der gør sig gældende, og at det er ideologi i Folketinget, der er afgørende for, hvad tilskuddene skal være henholdsvis til det private og det offentlige.

Og i forhold til den ligestilling kan man jo sige, at Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag er et skridt i den retning, men det opfylder jo ikke vores målsætning 100 pct. Men da det er et skridt i den rigtige retning, så vil vi selvfølgelig støtte det beslutningsforslag.

I Venstres og De Konservatives beslutningsforslag går man jo så ind og siger, at der skal være en absolut ligestilling. Men det, jeg synes er synd, er, at man har sat tal på, for det, man forudsætter, er så, at det tilskud, der i dag gives til de offentlige skolefritidsordninger, skal være det samme til de private. Hvis man gjorde det, så ville der jo være for mange penge i de private skolefritidsordninger, fordi de private skolefritidsordninger drives billigere, end de offentlige gør. Og dér ligger der jo så en form for overbud i det, hvor de private vil kunne tjene penge på det, og det er jo sådan set ikke meningen med det her.

Så det, man burde gøre, var vel at nøjes med at gennemføre princippet om, at der skal være en ligestilling ved, at tilskuddet skal være det samme både det ene og det andet sted. Og dér må man jo så stille sig selv spørgsmålet: Hvordan kan det være, at man i de private skolefritidsordninger kan gøre det billigere end i de offentlige? Hvorfor skal det offentlige være dobbelt så dyrt?

Der må være et eller andet, der gør sig gældende. Man burde analysere og se på, hvor det er, den store udgift ligger henne, og så få den fjernet. For i det øjeblik man gjorde det, ville undervisningsministeren ikke have det problem med at finde den kvarte milliard kroner. Så er pengene der. For hvis man nedsætter tilskuddene til de offentlige, ikke ved at forældrebetalingen forhøjes, men ved at udgifterne reduceres, så ville de udgifter så kunne bruges i stedet for i de private skolefritidsordninger. Så havde vi gennemført princippet, og det havde ikke ko-

stet ministeren en eneste krone at gøre det. Det ville være hensigtsmæssigt.

Det, der undrer, er jo, at når man ser på de private skolefritidsordninger, så er der en gennemsnitlig egenbetaling på 6.000 kr. om året; det vil sige, at tilsammen koster det i gennemsnit 13.000 kr. om året.

I Århus Kommune, hvor jeg bor, er det jo sådan, at tilskuddet fra det offentlige ligger på godt 20.000 kr. om året. Derudover er der en egenbetaling på 15.000 kr. om året, altså i alt 35.000 kr. om året for en offentlig skolefritidsordning, hvor en privat koster 13.000 kr. Den meget store forskel må kunne analyseres. Hvorfor koster det så meget mere i det offentlige? Er det, fordi det i det offentlige ikke gør så meget? At der ser man stort på udgifterne, fordi, nå, ja, det er jo skatteyderne samlet under ét, der betaler til det, tallene er skjulte, og man ser dem end ikke, hvorimod vi jo godt ved, at i de private skoler sidder der bestyrelser, der sidder forældre, der holder øje med, hvordan udgifterne er.

Så måske kunne man ved at analysere sig frem til det her finde den optimale løsning, en ligestilling af de private og de offentlige, uden at det kommer til at koste så meget som én eneste krone ekstra, og så kan det lade sig gøre. Og det betyder så også, at regeringens indvendinger om, hvor vi skulle finde pengene, og hvis man havde de penge, ville man hellere bruge dem til noget andet, ikke holder længere, og så havde regeringen og regeringspartierne ikke længere nogen argumenter imod de her beslutningsforslag. Således kan problemet løses.

Jeg håber, vi under udvalgsbehandlingen kan nå frem til, at vi måske laver en beretning over forslagene, hvor vi når frem til den løsning, som jo er løsningen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det ordførerne for forslagsstillerne, først hr. Brian Mikkelsen og derefter fru Tove Videbæk.

Brian Mikkelsen (KF):

Nu synes jeg, at det først er vigtigt at takke for en god debat, som jo har ramt ned i problemets kerne, at vi står med en situation på hele skoleområdet, hvor der er en meget stor forskel på den refusion, der bliver givet til private skolers SFO og offentlige skolers SFO. Det er jo relativt ubestrideligt.

Jeg synes også, det er vigtigt at konstatere, at der er velvilje i hele Folketinget til at sikre, at private skoler får nogle fornuftige vilkår, og at man også får mulighed for at have en fornuftig SFO-ordning på de private skoler.

For os har det været afgørende som forslagsstillere, at man sikrer de 13 pct. af de danske børn, der går i private skoler, nogle fornuftige vilkår, og også sikrer, at man som almindelige forældre selv har den valgmulighed, om man vil sende dem i folkeskolen, som undertegnede eksempelvis gør, eller om man vil sende dem i privatskoler.

En hel banal sammenligning gør, at det for mange er uoverskueligt økonomisk at sende deres børn i privatskole, fordi SFO-udgifterne kan eksplodere. Og der er det jo altså væsentligt at holde sig for øje, hvad det er for et samfund, vi lever i i dag.

I år 2000 er situationen den, at de fleste forældre begge arbejder ude. Det vil sige, at man må regne med, at børnene ikke bare kan gå hjem, når de får fri fra skole kl. 12-, 1-, 2-stykker, men at de må blive på skolen og deltage i SFO-ordningen. Så langt så godt. Det tilbud skal de private skoler selvfølgelig også kunne levere, og det er meget, meget forskelligt.

Men hvis man vil sikre, at der også er ligestilling på området for de private skoler – og det har jo været Folketingets partiers intention med de refusionsregler, der er i det hele taget – så bør der også gælde det samme for de private skoler. Og det gør der altså ikke i dag.

Hvis vi ser på tallene, kan man jo se, at de private skolars SFO i snit kun får ca. 35 pct. i kompensation i forhold til offentlige skoler, og det er selvfølgelig alt for lidt. Nu er der så heldigvis nogle kommuner, for øvrigt også socialdemokratiske, bl.a. en meget stor en på Fyn, nemlig Odense, som har valgt at ligestille privatskolars SFO med offentlige skolars SFO. Den mulighed har man jo så og kan så også selv finansiere. Det er der kun 10 kommuner, der har valgt, ud af de 275 kommuner, vi har i Danmark. Det her forslag lægger jo så op til, at der bliver en reel ligestilling.

Når vi så kigger på de tilkendegivelser, der har været, har modstanderne af forslagene jo hovedsageligt anført økonomiske argumenter. Økonomiske argumenter, når vi taler om et så vigtigt princip, som at man har mulighed for at sende sine børn i privatskoler og også kunne deltage i en SFO-ordning bagefter. Denne økonomiske diskussion er jo altid interessant, og

alle partier kan jo altid sige, at de kan finansiere det og skaffe pengene til det. Sådan er det jo for ansvarlige partier, det bør det i hvert fald forhåbentlig være. Og der kan så opstå en diskussion om den prioritering.

Men det, en sådan diskussion bør handle om, når man diskuterer et beslutningsforslag, er jo, om man skal have en ligestilling, eller om man ikke skal have en ligestilling. Det skal jo ikke handle om, om pengene skal tages fra helikoptere til Mozambique eller ej, som en ordfører var inde på, men handle om, om man er enig i den intention eller ej. Det er derfor, man diskuterer et sådan beslutningsforslag. Så kommer processen med hensyn til finansiering bagefter.

Og der må jeg jo så konstatere, at de fleste af Folketingets partier er enige i intentionen, men at man af forskellige årsager, i hvert fald for nogle partiers vedkommende, ikke er enig i, at man skal støtte vores beslutningsforslag.

Jeg starter med den socialdemokratiske ordfører, fru Ingrid Rasmussen, som spørger, om Det Konservative Folkeparti er enig i, at de penge ellers ville være gået til undervisning. Til det kan jeg kun sige, at vi vil godt være med til at skaffe nogle ressourcer til undervisningsområdet. Vi har sådan set de sidste tre år i vores finanslovsforslag foreslået mange penge ekstra til hele uddannelsesområdet, fordi vi mener, at uddannelsesområdet er forsømt og trænger til en kraftig vitaminindsprøjtning.

Hvad så med de krav, der skal stilles? Det var Enhedslistens ordfører fornuftigvis også inde på. Det er klart, at hvis der kommer en 100 pct. ligestilling, bør man jo selvfølgelig også kunne stille nogle krav til et arbejdsmiljø, til hvad det er for nogle forhold, der er.

Men det her forslag handler jo ikke om – og det er også henvendt til Frihed 2000's ordfører hr. Tom Behne – at man automatisk skal placere alle privatskolerne på de offentlige skolars niveau. Det handler jo også om, at man kan prioritere, som Frihed 2000's ordfører var inde på, så man kan stille nogle andre krav, også til de offentlige skolars SFO, så man kan nærme sig hinanden mere. Det kan så også godt betyde, at de offentlige skolars SFO skal lidt ned i normering og lidt ned i de beløb, de får, så der bare kommer en ligestilling. Det er det, hele princippet handler om.

CD's ordførers holdning var også meget bombastisk. Jeg læste og hørte den nærmest, som om man ikke var særlig interesseret i de private skoler. Det er selvfølgelig også en hold-

ning, og der er også fair nok. Det er nu ikke den holdning, vi har i mit parti.

SF's ordfører, fru Anne Baastrup, var enig i intentionerne om, at de private skolers SFO skulle have nogle bedre vilkår, men er altså ikke enig i, at man bare kunne stille forslaget uden at anvise en finansiering.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at vi opfatter det som en stor bortforklaring og en stor undskyldning for, at man ikke tør gå til biddet her og komme med på et forslag, som ville skabe nogle fornuftige vilkår. Så vil jeg i hvert fald garantere fra Folketingets talerstol, at man selvfølgelig godt kunne finde en fornuftig finansiering. Vi ville da også være villige til det, hvis det var det, der skulle til, for at slække på kravet om den 100 pct. finansiering. Alle resultater, der trækker i den rigtige retning, synes vi er fornuftige på det her område.

Så alt i alt synes jeg, at vi har haft en god debat. Den har været med til at ruske op i tingene. Jeg synes for øvrigt, der var mange positive tilkendegivelser fra et flertal af Folketingets partier, også fra Enhedslistens ordfører, som kom med et fornuftigt indspark til debatten her, om at vi skal have forbedret forholdene for de private skolers SFO, og hvis det så bliver konklusionen og resultatet af det her, så har det jo været en fantastisk god debat, som forslagsstillerne har været meget glade for.

(Kort bemærkning).

Hans Peter Baadsgaard (S):

Hr. Brian Mikkelsen sagde, at vi jo så kan få en diskussion om prioriteringen. Det tror jeg for det første ikke hr. Brian Mikkelsen mener skal være nu med henblik på det, han tidligere har sagt. Men en prioritering skal der selvfølgelig til.

Altså for Det Konservative Folkeparti er det jo endnu mere problematisk, fordi Venstre vil dog ikke love skattelettelser, men det har Det Konservative Folkeparti jo lovet befolkningen. Når de får magt, som de har agt, så skal vi have skatterne ned, og det vil sige, at hr. Brian Mikkelsen altså skal ud og finde nogle besparelser helt bortset fra det her, og så skal han finde yderligere nogle på en eller anden måde.

Det er så for kompliceret for hr. Brian Mikkelsen at tage stilling til i dag, men nu er hr. Brian Mikkelsen jo både næstformand i gruppen og har en fremtrædende plads dér, og samtidig er han jo også De Konservatives uddannelsespolitiske ordfører.

Derfor vil jeg spørge, om det er indgået i Det Konservative Folkepartis overvejelser, hvad der først er fornødent. Hr. Brian Mikkelsen mener, at der er skoler og uddannelsesinstitutioner, der får for få penge til at skabe uddannelse for. Er det her det først fornødne, når man får 250 mio. kr.? Den prioritering synes jeg er til at overskue, og den vil jeg gerne have Det Konservative Folkeparti til at forholde sig til.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jamen politik er jo at ville, og politik er at prioritere, og politik er at opstille ønsker. Jeg vil meget gerne gå ind i en finanslovdiskussion, hjertens gerne. Jeg kan præsentere hele vores finanslovkatalog for hr. Hans Peter Baadsgaard og dokumentere krone til krone, hvordan vi har kunnet finansiere alle de ønsker, vi selvfølgelig har. Krone til krone. Det er klart, at det kan vi ikke blive helt enige om, ligesom vi ikke er helt enige i nogle af de besparelsesforslag – dem er der ikke mange af fra socialdemokratisk side, men vi er i hvert fald ikke enige i nogen af dem, der er, og heller ikke i de skatteforhøjelser, der er.

Men udgangspunktet er – og det er det, jeg prøver på at relatere det til, og det er også derfor, jeg blev lidt gal i hovedet, da jeg hørte SF's ordfører – at alle de ansvarlige partier, der er i Folketinget, jo selvfølgelig skal kunne dokumentere, at de kan levere en tilsvarende besparelse. Tingene skal jo hænge sammen trods alt. Det er jo derfor, man er med i et folketingsparti, og derfor er det ikke en saglig måde at føre debatten på. Måden at føre debatten på må være at spørge: Er det det, vi ønsker? Er det det, vi prioriterer? Og der kan jeg så oplyse hr. Hans Peter Baadsgaard om, at det er det, vi ønsker. Vi vil godt prioritere det.

(Kort bemærkning).

Hans Peter Baadsgaard (S):

Jamen jeg kan da godt forstå, at et oppositionsparti gerne vil være i den situation, at man sådan hver måned eller to gange om måneden kan gå ud og love befolkningen 200 mio. kr. her og 250 mio. kr. der og noget mere til handelskoler i morgen og noget mere til universiteter i overmorgen. Det er da en behagelig situation at være i, og så kan man jo altid sige, at vi skal nok finde besparelser.

Det duer jo simpelt hen ikke, men den diskussion kan vi ikke tage her i dag, for det

magter man ikke at tage stilling til. Og jeg spurgte derfor bare De Konservatives uddannelsespolitiske ordfører, der dog er langt inde i substansen og vurderingerne af det uddannelsespolitiske område: Når man har 250 mio. kr. på uddannelsesområdet, er det her så det først fornødne? Eller er der andre ting, der bør komme foran?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti fremlagde et finanslovs-katalog i september måned, hvor vi fremlagde besparelser for 10 mia. kr. Det er ikke besparelser, som er anfægtet af nogen overhovedet – overhovedet – heller ikke af Finansministeriet. Så vi har altså dokumenteret besparelser for 10 mia. kr., blot til orientering.

Den diskussion vil jeg meget, meget gerne tage, bl.a. fordi vi dokumenterer besparelser, og vi ikke bare henter penge ind til statskassen ved at opkræve nye skatter og nye afgifter. For den måde, man kan få tingene til at hænge sammen på, er selvfølgelig også, at man henter penge ved nogle besparelser, og det er der ikke en reel vilje til.

Så det er hver eneste gang meget nemt for regeringen og for øvrigt også for regeringens støttepartier, hvoraf i hvert fald SF og desværre også et andet parti er med – i øjeblikket i hvert fald – at sige: Jamen hvad så med finansieringer? Undskyld jeg siger det: Det er noget sludder.

Man har selvfølgelig også en pligt og en opgave og et ansvar som opposition til at sige, hvad man ønsker. Og så har man også i sidste ende, når man fremlægger sit finanslovsforslag, en pligt og en opgave og et ansvar for at kunne anvise en tilsvarende besparelse, så tingene hænger sammen. Og det gør vi som en selvfølgelighed.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Ordføreren for forslagsstillerne til B 81, fru Tove Videbæk.

Tove Videbæk (KRF):

Jeg vil sige tak for den positive modtagelse af Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag om private skolars SFO'er. Tak til alle ordførere for en god, en livlig og engageret debat. Og jeg vil da især sige tak til SF's fru Anne Baastrup, Dansk Folkepartis hr. Christian H. Hansen, De Radikales hr. Henrik Svane og Frihed 2000's hr.

Tom Behnke, som vil være med til at se på sagen og være med til at finde pengene på næste års finanslov. Og jeg håber da så sandelig også på, at Venstre og De Konservative vil være med til at sikre de private skolars skolefritidsordninger, når der konkret skal forhandles finanslov for år 2001.

Jeg skal afstå fra at gennemgå de enkelte ordføreres taler endnu en gang, men sige at skolefritidsordningerne jo har været kendt på friskolerne siden 1970'erne, men først da kommunerne fik mulighed for at oprette ordninger fra 1984, blev SFO'erne i stigende grad en del af friskolernes dagligdag.

I 1992 blev der på Kristeligt Folkepartis initiativ vedtaget en lov om, at der skulle indføres et obligatorisk statsligt tilskud til friskolernes og de privates grundskolers SFO'er. I bemærkningerne til forslaget senere under finanslovsforhandlingerne blev beløbene fastsat til 5.000 kr. pr. årselev med virkning fra 1994. Det har dog siden 1994 vist sig i praksis, at friskolerne kun med stort besvær har kunnet gennemføre fritidsordninger med det lave statstilskud og forældrebetalning, og det selv om man ser helt bort fra et omfattende og udækket investeringsbehov.

Undersøgelser fra 1994 viser, at skolerne ikke får dækket bygningsudgifter samt den fulde udgift til administration, lys, varme og rengøring, ligesom man gennemfører ordningerne med kortere åbningstid, lavere normering og skrabede driftsudgifter. Tilskuddet blev i 1994 beregnet som 75 pct. af kommunernes gennemsnitlige udgift til SFO pr. folkeskoleelev i 0.- 3. klasse. Hvis dette skulle holde stik i dag, skulle friskolerne for hver elev i deres SFO modtage 15.000 kr. årligt i statstilskud.

Men det holder jo langt fra stik. I år er der budgetteret med 20.000 kr. for ét stk. barn i folkeskolens SFO'er, mens der er budgetteret med 6.799 kr. for ét stk. barn i friskolernes SFO'er, altså en tredjedel af det, de kommunale skolars SFO'er får. Er det rimeligt?

Kristeligt Folkeparti mener klart nej, det er urimeligt, det er forskelsbehandling, det er uretfærdigt, og det er uholdbart. Børn i friskolernes SFO'er har nøjagtig de samme behov for rum, aktiviteter, udflugter, nærvær af voksne osv., som børn i folkeskolens SFO'er har. Og ca. 500 kr. pr. måned pr. elev kan der godt nok ikke købes mange materialer, laves mange ture eller arrangeres ret meget for, især da ikke når man betænker, at disse 500 kr. skal dække var-

me og el, lønninger, ja, hele driften af SFO'erne sammen med forældrenes betaling. Hvis friskolerne lukker, fordi økonomien ikke kan hænge sammen, og det kan den ikke i dag, ja, så får det offentlige samtidig en øget udgift på millioner af kroner.

Derfor synes vi, at Kristeligt Folkepartis ønske om opbakning til friskolernes SFO'er, så de får en lille stigning på 25 pct. i tilskud, er meget rimeligt og beskedent. Dette er en udgift på ca. 36,6 mio. kr. pr. år. Det er et lille løft til de frie skoler og langt under de 200 mio. kr., som det offentlige sparer ved at tage børnene i de private skolars SFO'er.

Det helt korrekte ville jo i forhold til den oprindelige aftale være at bede om 75 pct. af det tilskud, som folkeskolernes SFO'er får, men det ville være en udgift på 172 mio. kr. pr. år, og et sådant beløb har vi ikke fantasi til at forestille os, at vi kunne få tilslutning til nu og her og på én gang.

Og vi har da overhovedet slet ikke fantasi til at tænke på totalt at ligestille folkeskoler og friskoler, som V og K i B 87 lægger op til; det synes jeg nærmest er totalt ude af balance, det mener vi er at gå for langt, det er ren overbudspolitik, et paradeforslag, som man godt ved på forhånd, at man ikke kan få vedtaget. Jeg kan slet ikke begribe, at V og K kan finde på at forlange et 100 pct. tilskud. Det virker ikke særlig økonomisk ansvarligt, og det fratager jo nærmest forældrene ansvaret.

Kristeligt Folkeparti har netop arbejdet meget grundigt med dette forslag, for at det skulle være så afbalanceret og rimeligt til alle sider som muligt, men total ligestilling, nej, det kan Kristeligt Folkeparti ikke være med til. Vi mener, at det godt må koste noget at vælge selv, det må godt koste noget at bevare friheden, og det er jo faktisk også det, de frie skoler selv ønsker, fordi en total økonomisk ligestilling nemt ville kunne medføre en total offentlig styring.

Men 13.000 kr.s forskel pr. barn pr. år er altså for meget. Det er udtryk for en så stor forskelsbehandling, at det kun kan begrundes med et ønske om at give folkeskolen en pædagogisk fortrinssstilling og det offentlige en økonomisk besparelse, og det er lige ved at gøre det frie skolevalg til en illusion.

Midt under arbejdet med dette forslag blev der sidste efterår arrangeret en konference i Odense vedrørende SFO i friskolerne, og under denne konference luftede jeg det forslag, som er indeholdt i B 81. Flere partiers ordførere var til

stede, og der var en generel opbakning til forslaget.

Derfor håber jeg naturligvis også, at den tilslutning, som blev givet på denne konference og også her i salen i dag, bliver holdt fast under behandlingen af det konkrete forslag og under finanslovforhandlingerne for 2001, for det er her, vi vil søge at finde pengene til de private skolars SFO'er.

Tak for en god debat.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning m.m.

Af Brian Mikkelsen (KF) og Gitte Lillelund Bech (V) m.fl.

(Fremsat 8/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Lad mig med det samme sige: Regeringen kan ikke tilslutte sig forslaget om at ophæve kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning. Men jeg kan oplyse, at vi i de kommende måneder ser nærmere på udformningen af denne pligt men henblik på en revision af den gældende bekendtgørelse og de nuværende vejledninger på området. Det indgår som en del af indholdet i den netop udsendte rapport fra